

ФУНКЦИОНАЛНО ОФОРМЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ЛЪЖИЦА С CERAPLAST

Г. Тодоров, Д. Славчев, Б. Павлов, М. Русев
Катедра протетична стоматология,
Стоматологичен факултет,
Медицински университет – Пловдив

FUNCTIONAL MOULDING OF INDIVIDUAL CUSTOM "TRAY" WITH CERAPLAST

Todorov, G., Slavchev, D., Pavlov, B., Rusev, M.
Department of Prosthetic dentistry,
Faculty of Dentistry,
Medical University - Plovdiv

The authors make the research which proves the role of the CERAPLAST wax for the construction of the custom "tray" allocated for total prosthesis in upper jaw.

The use of the "CERAPLAST" engages all of the anatomic structures and ensures the exact border moulding. By this way we achieved the good retention and stabilization of the total prosthesis in maxilla.

Key words: functional moulding, custom tray, ceraplast

ВЪВЕДЕНИЕ

Задържането и стабилността са задължителни изисквания за функционалната годност на целите протези.

Според Б. Боянов (1) ако цялата протеза не е стабилна, отлепва се и пада, никакви други нейни качества не могат да компенсират тези недостатъци.

Известни са много фактори, методи и средства за задържане и стабилизиране на тоталните протези (4,5). От всички тях, единствено чрез биофизичните методи за оформяне на протезните ръбове и клапанната зона се осъществява плътно затворения "клапан" на цялата протеза (2,3,6).

Цел на нашата работа е да докажем, че функционално оформения ръб на индивидуалната лъжица с восък Ceraplast осигурява в най-голяма степен задържането и стабилността на тоталната горна протеза.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИКА

В катедрата по Протетична стоматология при Стоматологичен факултет - Пловдив се произвежда пластичен профилен восък Ceraplast за функционално оформяне ръба на индивидуалната лъжица.

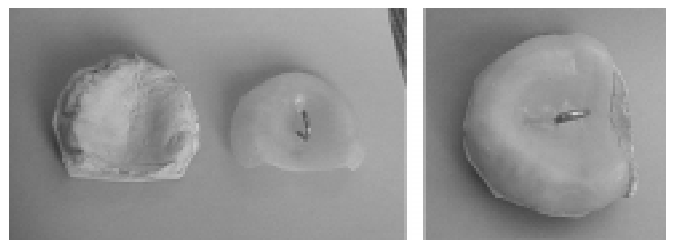
Ceraplast се състои от: колофон, борова смола,

пчелен восък, твърд и течен парафин и оцветител, които се смесват в определени съотношения. Восъкът се предлага във формата на пръчки с полусферична форма (фиг.1). В средата на восъчната пръчка, откъм плоската страна има жлеб с дълбочина 2 mm и ширина 4 mm в който попада ръба на индивидуалната лъжица.

За да установим до каква степен Ceraplast подобрява задържането и стабилизирането на горната цяла протеза ние проведехме следното изследване върху четирима пациенти, както и контролно изследва върху двама пациенти.

След снемане на отпечатък със стандартна лъжица отливахме гипсов модел върху който изработвахме пластмасова индивидуална лъжица (фиг.2). В областта на последната (дисталната) rugae pallatine предварително се фиксира кука от бюгелна тел. Отворът на куката има фронтална посока (към устния отвор) (фиг.2).

Така подготвената индивидуална лъжица се ажустира в устата на пациента. Използвахме тестовото полуфункционално ажустиране с двигателните тестове на Хербст.

Пластмасовата лъжица се прикрепва в ляво или в дясно от куката с показалеца и пациента изпълнява известните тестове за горна челюст. Лъжицата се ажустира и в областта на А-линията по известните ни методики.

Пръчка Ceraplast се пластифицира на пламъка на спиртна лампа, след което се поставя по ръба на индивидуалната лъжица.

Ceraplast се произвежда в два цвята - светло червен за ръба на индивидуалната лъжица в клапанната зона и по-тъмно оцветен за А-линията.

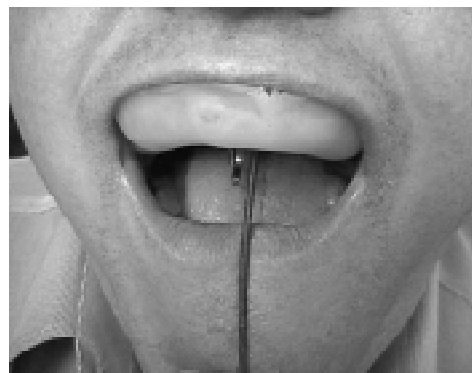
Така кантираната индивидуална лъжица връщаме в устата на пациента, след което, с помощта на серия от известните ни двигателни тестове за горна челюст оформяме функционално клапанната зона. Ако установим неоформен участък следва повторно изпълнение на двигателните тестове.

При двама пациенти ние само ажустирахме индивидуална лъжица, без да направим кантиране с Ceraplast. Тези пациенти ни послужиха като контролна група.

За да установим до каква степен се подобрява задържането на горната индивидуална лъжица с помощта на Ceraplast, при трима пациенти, върху куката на лъжицата, с тел 0,6 ми фиксирахме поотделно тежести от 0,5 и 1,0 kg.

Задължително условие при поставянето на тежестите е второ лице да придържа с две ръце главата на пациента. (фиг. 3) Стремим се изследването да не предизвиква дискомфорт от поставянето на тежестите, както и да се внимава същите да не контузят пациента.

Стоматологът провеждащ изследването закача последователно калиброваните тежести върху куката на индивидуалната лъжица. Започва се от 1,0 kg и след това тежести от 0,5 kg, до смъкването на лъжицата от устната кухина.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

При тримата пациенти с функционално оформен ръб на индивидуалната лъжица с Ceraplast отчетохме резултати от 3,0 kg /при двама пациенти/ и 3,5 kg при един от пациентите.

При контролната група, т.е. при пациентите без Ceraplast отчетохме резултати съответно 1,5 kg и 2,0 kg.

Тези резултати несъмнено доказват каква е ролята на восъка, служещ за кантиране ръбовете на индивидуалната лъжица.

С Ceraplast се увеличава периферния контур на лъжицата, като добре се затваря клапанната зона. Осъществяването на плтно затворен периферен клапан е най-важният и съвременен биофизичен метод. Ръбовете на индивидуалната лъжица лесно и точно се оформят с пластичния Ceraplast. Така функционално се ангажират всички морфологични структури за пълно оформяне на функционалното-тъканния комплекс наречен клапанна зона.

Резултатите от това изследване ни дават основание да предложим кантирането и оформянето с Ceraplast на индивидуалната лъжица, като метод за избор в практиката.

ЛИТЕРАТУРА

1. Боянов, Б., Курляндски, В. - Протезиране на беззъби челюсти, М.Ф. София, 1964, 261стр.
2. Калинина, Н. В., Зогорский, В. А., Протезирование при полной потере зубов, М. Медицина, 1990, 43-55.
3. Ралев, Р., Филчев, А. - Пропедевтика на протетичната стоматология, София, 2000г.
4. Htay Saungq On complete denture retentionq Austr. Dent. J., 1983, vol. 28, 327-332.
5. Kotkin, U., Diagnostic significance of denture complaints, J. Prostet. Dent., 1985, vol. 53, 73-77.
6. Wendler, Th., Totalprothetische - Aufgabe und Herausforderung, Quintessenz Zahntechnik, 1989, 15, 361-369.

Служебен адрес:
4000 Пловдив, ул. В.Търново 24
Стоматологичен факултет
Катедра Протетична Стоматология
Email: georgitodorov.all.bg